

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE

ID	PHA-02019
Název/motiv mozaiky	Dekoratívni pozadí hrobky rodiny Novákovy
Autor	návrh Josef Fanta, realizace dílna Marie Foersterové
Datace	1918 (?)
Místo	Vyšehradský hřbitov, Praha 2, Vyšehrad; hrob číslo 28, oddělení 14ark
GPS souřadnice	50°3'53.909"N, 14°25'4.114"E
Rozměry mozaiky, umístění	výška 2 m, šířka 2,5 m (cca) Mozaika je instalována v nice hrobky.
Výška umístění mozaiky nad zemí	cca 2,3 m
Mozaika je směřována na (SS)	jih
Popis okolí, statika budovy	Mozaika se nachází na městském hřbitově. V okolí se vyskytuje zeleň. Stavba nevykazuje praskliny ani ztrátu materiálu.
Poznámky	Tato mozaika patří do celku 16 mozaik zdobících niky hrobek po obvodu hřbitova.

HUMANITNÍ PRŮZKUM MOZAIKY

Náročnou úpravu hrobky rodiny Novákovy, vzniklé zřejmě těsně po datu úmrtí prvního pohřbeného majitele strojírny J. V. Nováka v roce 1918, navrhl architekt Josef Fanta. Největší důraz je kladen na sochařskou složku – v centru výzdoby trůní socha Matky Milosrdenství od Čeňka Vosmíka. Nezanedbatelnou roli ale hraje i mozaikový dekor, který se sochařským komunikuje a doplňuje jej. V dobovém tisku je zmiňován ve výčtu realizací Marie Foersterové. Ta však mozaiku pouze provedla, návrh nepochybně patří k Fantově invenci. Připomíná např. keramickou mozaiku navrženou na průčelí kostela Panny Marie v Klatovech nebo prvky výzdoby Slavkovské mohyly Míru.

Mozaika rozvržená z části na zadní stěně hrobky a v celém prostoru lunety má pozadí vybudované v modrých odstínech, které se od tmavě modré ve spodní části kompozice zesvětlují směrem nahoru do tyrkysových tónů. U paty kompozice mozaika doplňuje hlavu Matky Milosrdenství kruhem svatozáře, kolem které se rozprostírají propletené vinné úponky s hrozny. Luneta je prozářena paprsky (vlnitými nebo přímými), jež vychází z vrcholového čočkového útvaru a dekorativně člení největší úsek stěny. Vrcholový symbol je vymezen stylizovanou linií mraků inspirovanou středověkými kompozicemi. V oblačné sféře se na zlatě okrovém pozadí skví jméno Maria chráněné Božíma rukama.

CHARAKTERIZACE PROSTŘEDÍ A SAMOTNÉ MOZAIKY

**Působení okolního prostředí, míra
zakrytí mozaiky, biologické
poškození**

Mozaika je v celé své ploše chráněna podloubím.
Biologické poškození nebylo zaznamenáno.

Ztráty materiálu v ploše
- nebyly zaznamenány

- mozaika byla v minulosti
pravděpodobně opravována –
viditelné oblasti s jinou skladbou
kostek a jinou barvou pojiva

Použitý materiál - kostky a pojiva

Mozaika je sestavena ze štípaných skleněných kostek o přibližné velikosti 1,5 cm x 1 cm. Použité sklo je zakalené. Místy se vyskytují bubliny. Na povrchu kostek nejsou známky korozního poškození ani znečištění (platí pro pohledovou stranu). Zastoupeny jsou kostky se zlacením.

Pojivo mezi kostkami je světle šedé, místy hnědé.

ANALYTICKÝ PRŮZKUM

Optická mikroskopie

- nebyla provedena

POZNÁMKY

**Přílohy
Literatura**

J. R. Marek, Sedmdesátka české mosaikářky, *Národní listy*, 1937, 2. 12., s. 5.
Bořivoj Nechvátal, *Vyšehrad*, Praha 1976, s. 221.
Václav Potoček, *Vyšehradský hřbitov*, Praha 2005, s. 170, 182.